

## **STANOVISKO**

### **hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa na rok 2023 s výhľadom na roky 2024 a 2025**

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

p r e d k l a d á m

### **Odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa na rok 2023 s výhľadom na roky 2024 a 2025 (ďalej len odborné stanovisko).**

#### **A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA**

Odborné stanovisko bolo spracované na základe predloženého Návrhu rozpočtu mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa na rok 2023 s výhľadom na roky 2024 a 2025 (ďalej len návrh rozpočtu), ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.. V návrhu rozpočtu sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu mesta za predchádzajúce dva roky, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočet na tri nasledujúce roky v súlade s Čl. 9 ods.1 zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti.

#### **1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu**

Legislatívnym východiskom zostavenia návrhu rozpočtu je zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. (ďalej len ZRPÚS). Podľa § 4 ZRPÚS je rozpočet mesta základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi pri financovaní úloh a funkcií. Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a v súlade s ustanovením § 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o ZRPÚS.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj príslušné ustanovenia zákonov, a to:

- Ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- nariadenie vlády č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy,
- zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 67/2020 Z.z. o mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby - COVID 19,
- Interný predpis Rozpočtové pravidlá mesta Šaľa.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami mesta Šaľa, najmä VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Návrh rozpočtu bol v zákonom stanovenej lehote zverejnený na úradnej tabuli mesta Šaľa a na webovej stránke mesta Šaľa dňa 30.11.2022, t.j. 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

## **2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu**

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Metodickým usmernením MF SR č. MF/010175/2004-42 a príslušných dodatkov, ktorým sa ustanovuje ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy a vyhláškou Štatistického úradu č. 247/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy.

## **B. TVORBA A ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU**

Návrh rozpočtu, ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta, je zostavený ako viacročný programový rozpočet na roky 2023 - 2025 v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z.z. o ZRPÚS. Rozpočet na rozpočtový rok 2023 je po schválení mestským zastupiteľstvom záväzný a rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné. Viacročný rozpočet na rok 2024 a 2025 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok.

Podľa § 4 zákona č. 583/2004 Z.z. o ZRPÚS rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám, podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov a nariadení mesta. Súčasťou rozpočtu mesta sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií (základné školy, materské školy, centrum voľného času, základná umelecká škola a Domov dôchodcov Šaľa) a príspevok príspevkovej organizácie (Organizácia sociálnej starostlivosti mesta Šaľa), zriadenej mestom.

Predložený návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o ZRPÚS v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou. Navrhované výdavky rozpočtu mesta sú alokované do 15 programov, ktoré sú členené na podprogramy a prvky, slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov, v ktorých sú stanovené ciele na rozpočtové roky 2023 - 2025.

## **C. CELKOVÁ BILANCIA ROZPOČTU**

Ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti určuje pravidlá rozpočtovej zodpovednosti vo vzťahu k dosiahnutému stavu dlhu verejnej správy k podielu na HDP. Dlh verejnej správy ku koncu roku 2021 dosiahol hodnotu 62,19 % HDP. Podľa cit. zákona je dlh v najvyššom piatom pásme limitu pre výšku dlhu verejnej správy, tzv. dlhovej brzdy, ktorá by mala zamedziť nárastu dlhu.

## 1. Východiská tvorby rozpočtu

V nasledovnom tabuľkovom prehľade uvádzame východiská zostavenia návrhu rozpočtu na rok 2023 s výhľadom na roky 2024 a 2025.

Rozpočtové roky	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Bežné príjmy	18 846 856,00	19 857 626,00	20 389 361,00	22 737 700,00	24 709 550,00
Bežné výdavky	17 806 019,00	18 755 657,00	19 076 711,00	22 642 996,00	24 080 845,00
Kapitálové príjmy	1 691 115,00	1 484 298,00	844 959,00	555 205,00	6 885 615,00
Kapitálové výdavky	8 262 798,00	940 071,00	2 465 491,00	3 639 590,00	8 701 200,00
Príjmové fin. operácie	11 914 398,00	1 474 669,00	2 210 581,00	4 311 772,00	2 343 630,00
Výdavkové fin. operácie	5 587 014,00	226 299,00	212 560,00	990 400,00	1 156 750,00
<b>Príjmy spolu</b>	<b>32 452 369,00</b>	<b>22 816 594,00</b>	<b>23 444 901,00</b>	<b>27 604 677,00</b>	<b>33 938 795,00</b>
<b>Výdavky spolu</b>	<b>31 655 831,00</b>	<b>19 922 027,00</b>	<b>21 754 762,00</b>	<b>27 272 986,00</b>	<b>33 938 795,00</b>
<b>Rozdiel</b>	<b>796 538,00</b>	<b>2 894 567,00</b>	<b>1 690 139,00</b>	<b>331 691,00</b>	<b>0,00</b>

(údaje sú uvedené v EUR)

Na základe prechodného ustanovenia podľa § 21a zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy s účinnosťou od 15. decembra 2022 do 31.12.2023 je možné pri zostavovaní návrhu rozpočtu vykonávať také zmeny rozpočtu, ktorými sa nezabezpečí vyrovnanosť bežného rozpočtu, t.j. mesto nie je povinné uplatňovať vo vzťahu k zabezpečeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu ustanovenia § 12 ods. 3 a § 14 ods. 3 ZRPÚS. Podľa cit. ustanovenia môže mesto v tomto období vykonávať aj také zmeny rozpočtu, ktorými sa zvýši schodok rozpočtu po 31. auguste, t.j. nie je povinné uplatňovať vo vzťahu k zabezpečeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu ustanovenie § 14 ods. 3 ZRPÚS. Ďalej je na základe prechodného ustanovenia § 21h zákona č. 583/2004 Z.z. o ZRPÚS možné v období do 31.12.2023 použiť na úhradu bežných výdavkov aj kapitálové príjmy alebo prostriedky rezervného fondu a návratné zdroje financovania, t.j. nie je potrebné uplatňovať zákonné ustanovenia § 10 ods. 7 a 9 a § 17 ods. 2 ZRPÚS.

Mesto Šaľa, aj napriek prechodným ustanoveniam ZRPÚS zostavilo **návrh rozpočtu na rok 2023** v súlade s § 10 ods. 7 ZRPÚS ako **vyrovnaný** v celkovej výške **33 938 795,00 EUR**. Návrh rozpočtu na rok 2023 v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roku 2022 predpokladá nárast celkových príjmov o 6 334 118,00 EUR, t.j. o 18,66 % a nárast celkových výdavkov o 6 665 809,00 EUR, t.j. o 19,64 %. Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu na rok 2023 vychádzajú z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, z monitoringu vývoja rozpočtu a z očakávaného plnenia rozpočtu k 31.12.2022. Ďalšími dôležitými parametrami pre zostavenie návrhu rozpočtu je úverová zaťaženosť mesta, priority a rozpracovanosť investičných aktivít, ako aj záväzky mesta z dodávateľsko - odberateľských vzťahov.

**Bežný rozpočet** je zostavený ako **prebytkový** vo výške **628 705,00 EUR**, v roku 2024 sa uvažuje s prebytkom 1 677 915,00 EUR a v roku 2025 s prebytkom vo výške 1 614 620,00 EUR. Prebytok bežného rozpočtu vo výške 628 705,00 EUR je navrhovaný oproti očakávanej skutočnosti roku 2022 vyšší o 534 001,00 EUR. Očakávaná skutočnosť prebytku bežného rozpočtu v roku 2022 predstavuje sumu 94 704,00 EUR, čo oproti pôvodne schválenému prebytku bežného rozpočtu vo výške 306 210,00 EUR bude predstavovať 69,07 % zníženie.

**Kapitálový rozpočet** je navrhovaný ako **schodkový** vo výške **1 815 585,00 EUR**, čo oproti očakávanej skutočnosti roku 2022 predstavuje zníženie o 1 268 800,00 EUR. V roku 2021 bol schodok kapitálového rozpočtu vo výške 1 620 532,42 EUR a v roku 2020 dosiahol prebytok v sume 544 227,09 EUR.

**Finančné operácie** v návrhu rozpočtu na rok 2023 sú rozpočtované ako prebytkové vo výške **1 186 880,00 EUR**. V príjmových finančných operáciách sa uvažuje aj o prijatí nového úveru vo výške 1 330 000,00 EUR, ktorý je viazaný na financovanie investičných akcií. Odhadovaná výška úverovej zaťažnosti, po započítaní čerpania nového úveru, bude v roku 2023 na úrovni 31,80% očakávaných bežných príjmov roku 2022 a výška podielu sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania bude predstavovať 6,19% očakávaných bežných príjmov roku 2022 znížených o prostriedky z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a EÚ.

V predloženom návrhu rozpočtu na rok 2023 sú uvedené rozpracované, už schválené investičné aktivity a priority mesta v celkovej výške **8 701 200,00 EUR**, ktoré zahŕňajú aj splátky dlhodobých záväzkových vzťahov z vybudovaných investičných aktivít predchádzajúcich rokov vo výške 836 000,00 EUR. Za vybudované investičné aktivity bude mesto splácať na základe zmluvy o dielo sumu 494 000,00 EUR za rekonštrukciu a modernizáciu kultúrneho domu do roku 2025. Ďalšia splátka z dlhodobých záväzkových vzťahov vo výške 115 000,00 EUR sa bude splácať za modernizáciu verejného osvetlenia do roku 2028 a splátka vo výške 227 000,00 EUR za rekonštrukciu miestnych komunikácií bude splatná v roku 2031. Ďalšie investičné aktivity a priority mesta uvedené v návrhu rozpočtu na rok 2023 sú vybudovanie predstaničného priestoru vo výške 5 791 600,00 EUR, projekt kybernetickej bezpečnosti vo výške 148 600,00 EUR, projekt revitalizácie lesoparku v celkovej výške 905 000,00 EUR, projekt Moderné technológie - Šaľa na ceste SMART vo výške 771 700,00 EUR.

V návrhu rozpočtu na rok 2023 mesto uvažuje financovať svoje investičné aktivity a priority mesta, najmä z grantov a transferov vo výške 6 875 115,00 EUR. Ostatné finančné prostriedky navrhuje získať z úverových zdrojov vo výške 1 404 500,00 EUR a z finančných prostriedkov rozpočtu mesta v celkovej výške 421 585,00 EUR.

#### a) Vývoj príjmovej časti rozpočtu

V uvedenom tabuľkovom prehľade uvádzame návrh príjmovej časti rozpočtu na rok 2023 a prehľad príjmov za roky 2019-2022 a ich skutočnosť plnenia k 31.12. bežného rozpočtového roka.

Rok		Schválený rozpočet príjmov	Skutočnosť plnenia príjmov
2019	Pôvodný rozpočet	26 914 120,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	33 294 056,00	32 452 369,08
2020	Pôvodný rozpočet	24 486 330,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	23 954 703,00	22 816 593,72
2021	Pôvodný rozpočet	27 462 120,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	26 873 664,00	23 444 901,14
2022	Pôvodný rozpočet	27 503 000,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	28 242 727,00	* 27 604 677,00
2023	Návrh rozpočtu	33 938 795,00	

\*očakávaná skutočnosť r. 2022, (údaje sú uvedené v EUR)

Z uvedeného tabuľkového prehľadu je zrejmé, že mesto uvažuje s **celkovými príjmami** vo výške **33 938 795,00 EUR**, z čoho **bežné príjmy** rozpočtuje vo výške **24 709 550,00 EUR**, **kapitálové príjmy** vo výške **6 885 615,00 EUR** a **príjmy z finančných operácií** v celkovej výške **2 343 630,00 EUR**. Uvedená príjmová časť rozpočtu je oproti očakávanej skutočnosti roku 2022 vyššia o 6 334 118,00 EUR. Navýšenie príjmovej časti rozpočtu o 18,66% oproti očakávanej skutočnosti roku 2022 je spôsobená najmä rastom cudzích zdrojov z dôvodu získania dotácií na rekonštrukciu predstaničného priestoru vo výške 5 473 425,00 EUR, revitalizáciu lesoparku vo výške 615 000,00 EUR, realizáciu projektu Moderné technológie - Šaľa na ceste SMART vo výške 611 040,00 EUR a na projekt kybernetickej a informačnej

bezpečnosti vo výške 141 150,0 EUR. V celkových príjmoch uvažuje mesto aj o úverových zdrojoch v celkovej výške 1 904 500,00 EUR, čo je o 65,08% viac ako v rozpočtovom roku 2022.

Vývoj príjmovej časti rozpočtu ovplyvňuje nielen výdavkovú časť rozpočtu, t.j. výdavky, ktoré je možné prerozdeliť do jednotlivých programov rozpočtu mesta, ale aj rozvoj mesta Šaľa.

## b) Vývoj výdavkovej časti rozpočtu

V uvedenom tabuľkovom prehľade uvádzame návrh výdavkovej časti rozpočtu na rok 2023 a prehľad výdavkov za roky 2019-2022 a ich skutočnosť plnenia k 31.12. bežného rozpočtového roka.

Rok		Schválený rozpočet výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2019	Pôvodný rozpočet	26 914 120,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	32 794 056,00	31 655 830,93
2020	Pôvodný rozpočet	24 486 330,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	22 359 703,00	19 922 027,48
2021	Pôvodný rozpočet	27 462 120,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	26 873 664,00	21 754 762,27
2022	Pôvodný rozpočet	27 503 000,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	28 242 727,00	*27 272 986,00
2023	Návrh rozpočtu	33 938 795,00	

\*očakávaná skutočnosť r. 2022, (údaje sú uvedené v EUR)

Návrh rozpočtu výdavkov na rok 2023 uvažuje s **celkovými výdavkami** v objeme **33 938 795,00 EUR**, čo je o 19,64% viac v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roku 2022. Návrh **bežného rozpočtu** na rok 2023 vo výške **24 080 845,00 EUR** je nastavený na úroveň predpokladaných prijatých finančných zdrojov, čoho rizikom môže byť nenaplnenie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb, t.j. podielových daní zo štátneho rozpočtu. Vzhľadom na situáciu spôsobenú rastom cien energií a výškou inflácie, môže nastať situácia, že príjmová časť rozpočtu nebude postačujúca na vykrytie výdavkov bežného rozpočtu. **Kapitálové výdavky** sú rozpočtované vo výške **8 701 200,00 EUR**, čo je o 5 061 610,00 EUR viac oproti očakávanej skutočnosti roku 2022. Rozpočet kapitálových výdavkov, ktorý je o 20,87% vyšší oproti návrhu kapitálových príjmov navrhuje mesto financovať z prebytku finančných operácií vo výške 1 186 880,00 EUR a prebytku bežného rozpočtu vo výške 628 705,00 EUR.

## 2. Bežný rozpočet

### a) Rozpočet bežných príjmov

V uvedenej tabuľke uvádzame prehľad návrhu rozpočtu bežných príjmov na rok 2023 a ich vývoj od roku 2019 do 2022 a skutočnosť plnenia k 31.12. bežného rozpočtového roka.

Rok		Schválený rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2019	Pôvodný rozpočet	18 441 430,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	18 983 403,00	18 846 856,07
2020	Pôvodný rozpočet	20 450 080,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	19 976 501,00	19 857 626,24
2021	Pôvodný rozpočet	20 235 120,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	20 637 852,00	20 389 361,02
2022	Pôvodný rozpočet	21 261 820,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	22 783 600,00	*22 737 700,00
2023	Návrh rozpočtu	24 709 550,00	

\*očakávaná skutočnosť roku 2022, (údaje sú uvedené v EUR)

V roku 2023 sú **bežné príjmy** navrhované vo výške **24 709 550,00 EUR**, čo je o 1 971 850,00 EUR viac oproti očakávanej skutočnosti roku 2022. Z toho najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu tvoria v predpokladanej výške **13 263 000,00 EUR daňové príjmy**, čo predstavuje 53,68 % celkových bežných príjmov. Návrh rozpočtu na rok 2023 predpokladá oproti roku 2022 nárast daňových príjmov o 10,04 %, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje sumu 1 332 000,00 EUR. Výška príjmov z podielových daní je rozpočtovaná v sume 10 600 000,00 EUR, čo oproti očakávanej skutočnosti roku 2022 predstavuje 10,19 % nárast. Daň z nehnuteľností je rozpočtovaná vo výške 1 500 000,00 EUR, čo je o 250 000,00 EUR viac ako predpokladaná skutočnosť roku 2022 a miestne dane a poplatky za tovary a služby sú rozpočtované vyššie o 102 000,00 EUR z dôvodu predpokladaného vyššieho príjmu poplatkov za psa, vyššieho poplatku za prenájom verejného priestranstva za účelom parkovania vozidiel a navrhovaného vyššieho poplatku za vývoz komunálneho odpadu. Ďalším zdrojom bežných príjmov sú **nedaňové príjmy** vo výške **3 442 600,00 EUR**, ktoré sú navrhované na približne rovnakej úrovni ako je očakávaná skutočnosť roku 2022, z čoho najväčšiu položku tvoria administratívne a iné poplatky vo výške 2 215 900,00 EUR, ktoré zahŕňajú najmä vlastné príjmy škôl a školských zariadení vo výške 1 200 000,00 EUR a príjem domova dôchodcov vo výške 660 000,00 EUR. Ďalším významným príjmom sú **granty a transfery**, ktoré sú rozpočtované v celkovej výške **14 889 565,00 EUR** čo je o 53,66% viac ako očakávaná skutočnosť roku 2022. Z uvedených navrhovaných bežných príjmov v celkovej výške 24 709 550,00 EUR by malo mesto financovať rozpočet bežných výdavkov, ale taktiež by malo kumulovať finančné prostriedky na realizáciu rozvojových a investičných aktivít uvedených v návrhu rozpočtu na rok 2023.

#### b) Rozpočet bežných výdavkov

V uvedenom tabuľkovom prehľade uvádzame návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2023 a ich vývoj od roku 2019 do 2022 a ich skutočnosť čerpania k 31.12. bežného rozpočtového roka.

Rok		Schválený rozpočet bežných výdavkov	Skutočnosť čerpania bežných výdavkov
2019	Pôvodný rozpočet	17 736 780,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	18 600 087,00	17 806 018,69
2020	Pôvodný rozpočet	20 024 717,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	20 124 243,00	18 755 657,26
2021	Pôvodný rozpočet	20 122 641,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	20 637 852,00	19 076 711,21
2022	Pôvodný rozpočet	20 955 610,00	
	Rozpočet po poslednej úprave	22 976 792,00	*22 642 996,00
2023	Návrh rozpočtu	24 080 845,00	

\*očakávaná skutočnosť roku 2022, (údaje sú uvedené v EUR)

Návrh rozpočtu **bežných výdavkov** na rok 2023 uvažuje s výdavkami v objeme **24 080 845,00 EUR**, čo je o 5,97 % viac v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roku 2022.

Výdavková časť bežného rozpočtu je nastavená na úroveň vlastných zdrojov, čoho rizikom môže byť nenaplnenie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb, t.j. podielových daní zo štátneho rozpočtu, vzhľadom na ekonomickú situáciu spôsobenú vysokým rastom inflácie. Rozpočet bežných výdavkov je spracovaný v návrhu rozpočtu na rok 2023 podrobne v 15 programoch s komentárom čerpania jednotlivých výdavkov.

### 3. Kapitálový rozpočet

Návrh **kapitálového rozpočtu** na rok 2023 uvažuje s **celkovými príjmami** vo výške **6 885 615,00 EUR**, z toho vlastné príjmy sú vo výške 45 000,00 EUR a granty a transfery vo výške 6 840 615,00 EUR. **Kapitálové výdavky** sú rozpočtované vo výške **8 701 200,00 EUR**, čo je o 5 061 610,00 EUR viac ako očakávaná skutočnosť roku 2022.

**Kapitálové príjmy** získané z grantov a transferov vo výške 6 840 615,00 EUR, ktoré sú oproti predchádzajúcemu rozpočtovému roku vyššie o 6 381 910,00 EUR budú použité na úhradu investičných akcií uvedených v návrhu rozpočtu na rok 2023 v tabuľke č. 4 - Investície 2023 – 2025.

**Kapitálové výdavky** vo výške **8 701 200,00 EUR** sa medziročne zvyšujú o 5 061 610,00 EUR oproti očakávanej skutočnosti roku 2022, a to najmä z dôvodu realizácie projektu predstaničného priestoru. Financovanie investičných akcií uvedených v návrhu kapitálového rozpočtu mesto uvažuje s ich financovaním najmä z grantov a transferov vo výške 6 875 115,00 EUR. Ďalšími zdrojmi financovania sú vlastné zdroje vo výške 421 585,00 EUR a úverové zdroje vo výške 1 404 500,00 EUR.

Z hľadiska štruktúry výdavkovej časti kapitálového rozpočtu možno konštatovať, že na jednotlivé investičné akcie je priemerne potrebné 20,99% krytie z vlastných zdrojov. Nakoľko prebytok bežného rozpočtu sa za posledné obdobie znižuje je pre zachovanie vyváženosti rozpočtu mesta dôležité, aby sa rozpočtovaný prebytok bežného rozpočtu naozaj naplnil, čo znamená dôslednú kontrolu plnenia príjmov zo strany mesta a regulované čerpanie výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti. Ďalším významným faktorom pri financovaní investičných aktivít je neustály rast bežných výdavkov, ktorý sa zvyšuje najmä v dôsledku ekonomického rastu národného hospodárstva, čo môže mať vplyv na prebytok bežného rozpočtu v roku 2023, ktorý je navrhovaný vo výške 628 705,00 EUR, čo predstavuje 2,54 % z celkových bežných príjmov. Rozpočtová disciplína je naozaj nevyhnutná, pretože z prebytku bežného rozpočtu sa musia uhradiť aj splátky návratných zdrojov financovania. Je potrebné upozorniť aj na výšku dlhodobých záväzkových vzťahov, ktorá má taktiež vplyv na zostavenie rozpočtu, nakoľko aj od výšky splátok záväzkov v danom rozpočtovom roku záleží, koľko bude mať mesto voľných finančných prostriedkov na financovanie investičných aktivít a priorít mesta.

### 4. Finančné operácie

V roku 2023 sa uvažuje v návrhu rozpočtu s **príjmovými finančnými operáciami** v objeme **2 343 630,00 EUR**, ktoré napomáhajú k vybilancovaniu celkového vyrovnaného rozpočtu. Príjmové finančné operácie zahŕňajú použitie účelovo určených finančných prostriedkov rezervného fondu schválených Uznesením MsZ č. 3/2021 - XI. vo výške 34 630,00 EUR, z toho 23 500,00 EUR na revitalizáciu lesoparku, 5 500,00 EUR na detské ihrisko a suma 5 630,00 EUR bola schválená na spolufinancovanie projektov. Ďalšie zdroje príjmových finančných operácií sú prostriedky z fondu opráv vo výške 20 000,00 EUR, ktoré navrhuje mesto použiť na rekonštrukciu a opravu mestských komunikácií, sumu 34 500,00 EUR na vybudovanie ihriska Rodinka, zo zostatku finančných prostriedkov z roku 2022 vo výške 350 000,00 EUR a úverové zdroje v celkovej výške 1 904 500,00 EUR, z ktorých navrhuje financovanie kapitálových výdavkov.

**Výdavkové finančné operácie** v roku 2023 sú rozpočtované v celkovej výške **1 156 750,00 EUR** a zahŕňajú splátky istiny z úverov zo ŠFRB vo výške 208 950,00 EUR, výdavky na splátku kontokorentného úveru vo výške 500 000 EUR a sumu 447 800,00 EUR na splátku istiny z reštrukturalizovaného úveru.

## 5. Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet na rok 2023 vrátane finančných operácií je zostavený ako **vyrovnaný** v celkovej výške **33 938 795,00 EUR**. Návrh rozpočtu je zostavený tak, aby bolo zabezpečené plnenie základných funkcií a kompetencií mesta a zároveň zahŕňa aj možné riziká vyplývajúce zo súčasnej situácie v štáte a odhadov plnenia príjmovej časti rozpočtu s dopadom na výdavkovú časť rozpočtu.

## 6. Príspevková organizácia

Podľa § 21 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je príspevková organizácia právnická osoba mesta, ktorá je napojená na rozpočet mesta príspevkom, ktorý v návrhu rozpočtu na rok 2023 uvažuje s príspevkom od zriaďovateľa v celkovej výške **701 000,00 EUR**, čo je o 15 % viac ako očakávaná skutočnosť roku 2022. Celkový rozpočet Organizácie sociálnych služieb mesta Šaľa (ďalej len OSS) je vo výške **1 550 000,00 EUR**, z čoho 537 890,00 EUR tvoria vlastné zdroje, 311 110,00 EUR predstavuje predpokladaný príspevok od MPSVaR SR a suma 701 000,00 EUR je navrhovaná ako príspevok z rozpočtu mesta.

## ZÁVER

Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa na rok 2023 s výhľadom na roky 2024 a 2025 je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a Rozpočtovými pravidlami mesta Šaľa, ale aj na identifikáciu možných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a výdavkov.

Návrh programového rozpočtu mesta Šaľa na roky 2023 - 2025 je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania. V súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. bol návrh rozpočtu v zákonom stanovenej lehote zverejnený na úradnej tabuli mesta Šaľa a webovom sídle mesta.

Konštatujem, že predkladaný Návrh rozpočtu mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa na rok 2023 s výhľadom na roky 2024 a 2025 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a **odporúčam** Mestskému zastupiteľstvu v Šali:

- a) **schváliť rozpočet mesta Šaľa na rok 2023**
- b) **zobrať na vedomie výhľadový rozpočet na roky 2024 a 2025.**

V Šali dňa 13.12.2022

Ing. Martina Bartošovičová v.r.  
hlavná kontrolórka mesta